

חומשגיה

שיחות, דרשות ומאמרים למגידי שיעור, ולכל דורש ברבים

לע"פ הבחור אריה ז"ל בן דוד וזהבה שיחיו'

גליון מס' 131

ערוך מתוך שיעורי לב ארי - ב"ב

פרשת ויקרא-זכור תשפ"ד

עניין של חינוך

גם כשעושה מצוה צריך להיזהר שלא יחשדו אותו!

בגמרא (חגיגה טו) מסופר על רבה בר שילא שפגש את אליהו הנביא. אמר לו מה עושה הקב"ה בישיבה של מעלה? אמר לו: אומר שמועות של דברי תורה מכל החכמים, חוץ מרבי מאיר. אמר לו מדוע? אמר לו: משום שרבי מאיר אומר הלכות בשמו של אלישע בן אבויה שיצא לתרבות רעה. אמר לו רבה בר שילא לאליהו הנביא, מה הטענה על רבי מאיר, הרי הוא בורר מדברי אלישע בן אבויה רק את הדברים הטובים ולא דברי כפירה וכו' משל על כך: רבי מאיר מצא רימון את תוכו אכל ואת קליפתו זרק, וכך גם עושה רבי מאיר, מה שטוב הוא לוקח מאלישע, ומה שלא, לא. אמר לו אליהו הנביא עכשיו הקב"ה אומר הלכות משמו של רבי מאיר. שואל האור החיים הק' (דברים יב כח) וכי הקב"ה לא ידע את הטענה הזאת שרבי מאיר בורר רק את השמועות הטובות מאלישע, אם כן, מתחילה מה סבר ולבסוף מה סבר? ואין לומר שנעלם מעיני ה' ח"ו הטעם שאמר רבה בר שילה רבי מאיר רימון מצא וכו'! וכתב האור החיים הק' לבאר וז"ל: דע, כי יקפיד ה' על האדם בעשותו דבר שלא יהיה בו נקי לא מה' ולא מאדם, ויחשוב לו לחטא עד שיהיה נקי מה' ואדם, ולזה כשעשה רבי מאיר מעשה זה, שהיה למד מאדם שאינו כמלאך, היה רבי מאיר נקי מה' אבל לא מאדם, כל עוד שלא נודע טעמו אם זך וישר פעלו, וזה סבב שלא היה ה' אומר שמועה מפיו, להיותו חסר השלימות, ואחר שנאמר בישיבה של מטה טעם לשבח במעשיו, נכנס בגדר "והייתם נקיים גם מישראל" ולזה תיכף ומיד חזר ואמר שמעתא משמו, ולעולם האמת כדברי רבי מאיר.

בברכת שבת שלום - מערכת שיעורי לב ארי

פְּנִינִים מִשְׁלַחַן מַלְכִים

סח רבנו שמשון פינקוס זיע"א בספרו תפארת שמשון: אמר רבי אסי: מפני מה מתחילין לתינוקות בתורת כהנים (חומש ויקרא) ואין מתחילין בבראשית? אלא שהתינוקות טהורין והקורבנות טהורין, יבואו טהורין ויתעסקו בטהורים (ויקרא רבה פ"ז, ג) תחילת חינוכו של קטן - טהרות! הנה אם היינו שואלים אדם בעל שכל ישר ובעל הבנה בדרכי לימוד וחינוך ילדים: לתועלת התלמידים הצעירים, מהיכן כדאי להתחיל עמם בלימוד החומש? היה אומר להתחיל בפרשת לך לך, שילמדו איך אברהם שמע בקול ה' ואיך שרה בכתה והתפללה עד שסוף סוף חבקה בן. לכאורה מה טעם יש להתחיל בספר ויקרא בעניין הקורבנות ולהסביר לילדים על שחיטת הבהמה, קבלת דמה במזרק וזריקת הדם על גבי המזבח, זאת כאשר גם הרב אינו יודע את העניין על בוריו מדוע באמת זורקים את הדם על המזבח וכו', והרי כשמלמדים ילד, העיקר הראשון הוא לפתח את כח השכל וההבנה שבו, ולימוד כזה הוא לכאורה ממש ההיפך! גם ללמד מתחילת ספר בראשית, לעיני בשר הוא דבר משונה מאוד. וכי מה מבין ילד ב"תהו ובהו וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם, וְרוּחַ אֱלֹקִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם", והדבר פלא והפלא! רק הבורא מכיר את פעולת הנשמה אלא, משל למה הדבר דומה? לאדם שקנה מכונית חדשה ומבריקה. ברוב שמחה הוא נכנס ונוסע להנאתו, והנה לפתע המכונית נעצרת. הוא רץ למוכר ומתלונן: "המכונית איננה נוסעת". שואל אותו המוכר: "האם מילאת דלק?" תמה הקונה: "מה זה דלק?" אומר לו המוכר: "לא משנה עכשיו מה זה, לך לתחנת דלק, תמלא את המיכל ותוכל לנסוע". הקונה עושה כפי מה שאמר לו המוכר ורץ לקנות מיכל דלק. הוא מריח את הנוזל העכור, ואומר: לא די שהמכונית אינה נוסעת, אלא גם אכניס בה את המים הסרוחים הללו לקלקלה לגמרי!! בשום אופן לא אכניס כאלו מים לתוך המכונית החדשה שיש עוד תקוה שהיא תיסע! התשובה לאדם זה היא: האם אתה עשית את המכונית, האם בנית את המנוע, האם אתה יודע כיצד הוא פועל? יש מי שעשה את המכונית, והוא מסתמא חכם בענייני מכוניות יותר ממך - והראיה: שהוא עשה מכונית ולא אתה. הוא מבין בעומק נסתרות המכונית, והוא אומר שרק הנוזל הזה עם הריח המוזר יגרום למכונית לנסוע, ובלעדיו לא תזוז לעולם. אם אתה מאמינו - מוטב, ואם לאו - אין לך תקוה! וכן ממש לענייננו. המחנך הדגול עם הסברות הטובות ביותר, סוף סוף לא הוא עשה את נפש הילד ואף אינו יודע מה יש בה. אין מי שמבין את עומק נשמת האדם אלא הבורא שעשאה בלבד, והוא יתברך ברא אותו בתכונות מסויימות, "נשמה שנתת בי טהורה היא, אתה בראתה אתה יצרתה אתה נפחתה ביי", ואמרו חז"ל: "מאן דנפח מדליה נפח", היינו שהנשמה נבראה מלפני ולפנים של הקדושה, וכך טבעה - קדושה וטהרה, והדבר היחידי שמועיל להפעיל אותה כהלכה, הוא רק תורה - ובמיוחד ענייני טהרות, "יבואו טהורים ויתעסקו בטהרות". בלעדי זה לא תשיג הנשמה את יעודה לעולם.

מעשה שהיה...

לבם של ישראל!

ספורים על רבנו האדמו"ר הרב יעקב ישכר בער רוזנבאום - האדמו"ר מנדבורנא זיע"א

הילולא דצדיקייא

הילולת כ"ק

האדמו"ר רבנו

הרב יעקב

ישכר בער

רוזנבאום-

האדמו"ר

מנדבורנה

זצ"ל (ז' אדר ב')

רבנו זיע"א נולד בסירט בשנת ה'תר"צ לאביו: האדמו"ר ר' חיים מרדכי רוזנבוים זצ"ל ולאמו: מרת סימה רייזל ע"ה (בתו של רבי אליעזר זאב מקרטשניף זיע"א) בזמן השואה נזהר לבל יכנס לפיו מאכלים אסורים. לאחר המלחמה סייע ליהודים בהברחת הגבול, שהיה בשליטת הקומוניסטים. בשנת ה'תש"ו החליט לעלות לא"י והצטרף לאגודת מעפילים. בספינה בנה חדרון מקרטונים ולא יצא ממנו, כדי לא להיכשל במראות אסורים. בהגיעו לירושלים היה מתמיד בלימודו וישן רק שעות בודדות ביממה. הרבה בתעניות ובסיגופים. בשנת ה'תש"ט עלה אביו לישראל והתיישב ביפו. ר' יעקב עבר לגור עמו והקים עמו את ישיבת "מאמר מרדכי" ביפו. בשנת ה'תש"כ עבר לגור בבני ברק. לאחר פטירת אביו בשנת ה'תשל"ח מילא את מקומו והרחיב את החסידות ואף ליטאים הצטרפו לחסידות. בזמנו נבנתה קריית נדבורנה וביה"כ הגדול של נדבורנה בפאתי שיכון ויזניץ בבני ברק ("היכלי רוזנטל"). נהג לעשות תענית דיבור בימי שני וחמישי וכן מראש חודש אלול עד אחרי יום כיפור. שקדן עצום. גאון בנגלה ובנסתר. עסק בקירוב רחוקים. רבים פנו אליו ונושעו. בעל רוח-הקודש. ענוותן מופלא. פיזר כספים בהצנע לכת וגמל חסדים. נלב"ע ב-ז' אדר ה'תשע"ב. חי כ-82 שנים. ציונו בהר-הזיתים שבירושלים. ת.נ.צ.ב.ה. וזכותו העצומה תגן עלינו אמן.

ספר רבי אשר אנשיל פץ חתן רבנו: "התמסרותו לכל יהודי, מתוך אהבת ישראל שהיתה ספוגה בו, הביאה למצב שהרב לקח ללב' כל צרה ודאגה של יהודי. פעם הייתי בבית ורבנו קבל קהל למטה, ולפתע אני רואה אותו רץ ועולה במעלה המדרגות, ומתחיל לחפש משהו בבית בקדחתנות... ראיתי שהוא פלו נסער ומחפש משהו בדחיפות, נגשתי ושאלתי בדרך ארץ, אולי אוכל לעזור? השיב לי רבנו, 'כן בודאי, אני צריך משהו לעשות ברכה ואינני מוצא'. מיד רצתי, הבאתי כוס מים, ורבנו ברח 'שהכל נהיה בדברו' בכונה עצומה, ואז הסביר לי: 'קבלתי זה עתה קויטל מיהודי מאד כאוב, שפרש לפני צרה קשה שהוא נתון בה. לא יכלתי לעמוד בכאב כזה, הרגשתי שכחותי אוזלים, הייתי צריך לרוץ למעלה לעשות ברכה, לקבל קצת חיות, ואני כבר צריך לשוב אליו, סיים רבנו ומהר לשוב ולרדת אל קבלת הקהל..."

צדיקי אמת ניחנו בכחות עלאיים, אף גם לרא חולאים של ממש ולהמציא להם מרפא. ספרה יהודיה יראת שמים, כי ביום מן הימים צמח אצל ילדה הרך גדול פרא בולט על היד, כשפעמים אף תקפו אותו מכאובים עזים. כשפנו עמו לרופא, קבע בפסיקה כי חבבים להסיר את הגדול על ידי נתוח, כשמבקש להסדיר תאריך לעריכת הנתוח בימים הקרובים. יום טרם בצוע הנתוח נכנסה האם עם ילדה למעון הקדש פנימה לבקש את ברכת רבנו להצלחת המשימה. כששמע רבנו בפה הדברים אמורים, תפס בידו של הילד, והחל מוליך את ידו הקדושה אנה ואנה על מקום החולי שבידו של הקט. לאחר מכן שלחו את הילד חזרה אל האם. כאשר שבו לביתם הבחינה האם, כי הגדול הלך והצטמק עד שנעלם באורח דינאמי. בהגיע יום הנתוח כבר לא היה את מה לנתח... הגדול סר נעלם ואיננו! (מתוך העלון פניני הצדיקים בשינויים קלים).